

TISKOVÁ ZPRÁVA

Trendy a zvyklosti spotřebitelského chování během svátků 2024

Praha, 14. ledna 2025 – Poslední Vánoce byly bohatší než ty předchozí, kdy ještě doznívala inflační krize. Češi si dopřáli kvalitní potraviny a tradičně se během Vánoc a nového roku starali o to, aby rodinu a přátele vítali u bohatě prostřeného stolu.

Vánoční sezóna roku 2024 potvrdila stabilní zájem českých spotřebitelů o výrobky typické pro svátky. Prodeje u většiny zboží tradičně spojeného s Vánocemi stouply oproti celoročnímu průměru o desítky procent. *„Českým Vánocům stále dominuje maso, takže největší zájem byl jako vždy o řízky, vinné klobásy a ryby. V případě ryb stále dominuje kapr, i když jeho spotřeba mírně klesá a zejména lidé ve větších městech častěji než v minulosti sahají místo kapra po lososovi nebo v menší míře po pstruhovi,“* říká prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR Tomáš Prouza. *„Během Vánoc a konce roku také výrazně vzrostla poptávka po exotickém ovoci, které už dávno neslouží jen jako ozdoba stolu, ale lidé je opravdu konzumují, a po nových potravinách, protože během dlouhého volna mají lidé více času zkoušet nové recepty,“* dodává Tomáš Prouza.

Načasování nákupů zůstává podobné jako v minulých letech. Sladkosti a dárky zákazníci nakupovali již od konce listopadu, zatímco nákupy čerstvých produktů, jako jsou maso, ryby a zelenina, kulminovaly posledních dva dny před svátky. *„V období vánočních a novoročních svátků také výrazně roste poptávka po online nákupech potravin, chci proto poděkovat všem kurýrům, kteří se v těchto hektických dnech starali o včasné rozvozy potravin po celé republice. Počet rozvážek i geografické pokrytí každý rok rostou a flexibilní spolupráce s digitálními platformami se stává čím dál oblíbenějším způsobem přivýdělku,“* říká Tomáš Prouza.

Potraviny a nápoje tvoří významnou část vánočního rozpočtu a jsou klíčovým prvkem sváteční pohody. Spotřebitelé letos nadále prokazovali věrnost tradičním hodnotám a zvykům. Přesto se objevily novinky, které obohatily jejich vánoční stůl. Například adventní kalendáře s rummy nebo chilli překvapily svým úspěchem.

Základními vánočními pokrmy jsou v Česku řízky, ryby a vinné klobásy. Z dat jednoho z velkých obchodních řetězců vyplývá, že na Štědrý večer v českých domácnostech dominuje řízek, který si připravily téměř tři čtvrtiny domácností. Nejčastější volbou v nákupním košíku byly kuřecí a krůtí řízky, 28 % domácností sáhlo po vepřovém nebo telecím řízku. Vinná klobása se pak objevila na stolech každé páté rodiny.

Velké nákupy vždy probíhají i těsně před koncem roku. „Na Silvestra je vždy největší zájem o rychlé pohoštění, jako jsou pomazánky, saláty, malé porce uzenin a sýrů ve stylu tapas a o drobné cukrovinky. Oblíbená je stále pikantní sýrová pomazánka s česnekem, která letos během silvestrovského týdne zaznamenala trojnásobný nárůst prodeje oproti běžnému průměru, nepřekonatelného vrcholu dosahují také prodeje klasické vezy,“ říká Tomáš Prouza. Podle statistik pekárenské společnosti Penam se během Vánoc prodej vek vyšplhá na šestinásobek běžného množství, zatímco během Velikonoc je to přibližně 2,5násobek normálu.

Silvestr je tradičně ve znamení chlebíčků a pomazánek. Podle průzkumu společnosti Instant Research¹ je nejoblíbenějším chlebíčkem pro 47 % Čechů šunkový, druhé místo drží chlebíček se salátem a vejcem natvrdo, třetí se v oblíbenosti umístil chlebíček s česnekovou pomazánkou, U pomazánek jednoznačně vedla česneková pomazánka, kterou jako nejoblíbenější uvedlo 42 % Čechů. Druhé místo obsadila vajíčková pomazánka s 21 %, zatímco na třetí příčce se umístila sýrová pomazánka s 16 %.

„Oproti Vánocům 2023 jsme zaznamenali tři důležité změny, které ukazují, že se lidé přestáli obávat špatné ekonomické situace a jsou ochotnější utrácet za věci, které jim dělají radost. Češi tyto Vánoce výrazně častěji sahalo po kvalitnějších potravinách a své útraty za potraviny na Vánoce a konec roku zvedli oproti roku 2023 o téměř pět procent. Rostl podíl prémiových privátních značek a ochota experimentovat s novými druhy potravin. A zejména u trvanlivého zboží začali lidé nakupovat již počátkem adventu, zatímco na Vánoce 2023 si většinu nákupů nechávali až na poslední chvíli,“ shrnuje hlavní trendy nákupního chování během uplynulých Vánoc Tomáš Prouza.

¹ Průzkum byl realizován společností INSTANT RESEARCH v prosinci 2024 na vzorku 512 respondentů ve věku 18–65 let